

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **J. L.**
bytem X
zastoupen Mgr. Miroslavem Burgetem, advokátem
se sídlem Aloise Krále 2640/10, 79601 Prostějov

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 92 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2022, č. j. X,

takto:

- I. *Žaloba se zamítá.*
- II. *Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.*
- III. *Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.*

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je zákonnost rozhodnutí o uložení pokuty žalobci. Podle správních orgánů při odbočování vlevo nedal přednost v jízdě protijedoucímu motocyklu, jehož řidička ve snaze vyhnout se srážce utrpěla lehké zranění. Podle žalobce však správní orgány dostatečně nezkontrolovaly, do jaké míry tato řidička dodržela své povinnosti při jízdě. Kromě toho porušily žalobcovo právo na spravedlivý proces tím, že mu před vydáním rozhodnutí neumožnili vyjádřit se. Na následujících řádcích krajský soud zdůvodní, proč je tato žaloba nedůvodná.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Magistrát města Brna svým rozhodnutím ze dne 2. 3. 2022, č. j. X („rozhodnutí magistrátu“), uznal žalobce vinným z přestupku spočívajícím v porušení povinnosti dát při odbočování vlevo přednost protijedoucím vozidlům [§ 21 odst. 5 ve spojení s § 125c odst. 1 písm. f) bod 8 zákona o silničním provozu]. Tohoto přestupku se měl dopustit dne 31. 8. 2021. V 9:00 ráno řídil osobní motorové vozidlo X po ulici X v B. ve směru od X ke X. Při odbočování z X doleva na X žalobce podle magistrátu nedal přednost v jízdě protijedoucímu motocyklu řidičky V. K. Aby zabránila střetu s vozidlem X, řidička položila motocykl na levý bok. Následně svým tělem narazila do již stojícího vozu X. Při dopravní nehodě vznikla hmotná škoda na vozidle, motocyklu, moto helmě a došlo ke zranění řidičky motocyklu. Magistrát za to uložil žalobci pokutu ve výši 3 000 Kč spolu s povinností nahradit náklady řízení.
3. Závěr o spáchání přestupku magistrát opřel zejména o policejní dokumentaci a svědeckou výpověď V. K. Ta vypověděla, že jela středem silnice v pomalu jedoucím zástupu aut. Auto před ní odbočovalo doleva. Jakmile odbočilo, objevilo se jí v zorném poli v půlce jejího jízdního pruhu vozidlo X odbočující z protisměru. Vyhodnotila, že při zachování jízdní trasy by došlo ke srážce, proto zahájila úhybný manévř a chtěla vozidlo objet zprava. Bylo ale mokro a úhybný manévř nedokončila, protože motorka uklouzla. Ona z ní spadla a helmou narazila do nárazníku auta stojícího v jejím jízdním pruhu. K dotazům magistrátu pak dodala, že vozidlo jedoucí před ní odbočovalo a pomalu vyjelo ze svého jízdního pruhu. V půlce jeho odbočovacího manévru řidič protijedoucího vozidla začal odbočovat. Najel si do půlky pruhu a poté, co spatřil svědkyni, zastavil. Jednalo se o úsek asi tří metrů, takže již nestihla reagovat. Byla v té době již na přechodu pro chodce. S motocyklem uklouzla krátce poté, co si všimla, že jí protijedoucí vozidlo vjelo do jízdní dráhy. Jeho řidič by taky na tak krátkou vzdálenost nemohl střetu zabránit. V té době již vozidlo zastavil. Před křižovatkou jela pomalu, asi 30 km/h.
4. Svědecká výpověď podle magistrátu koresponduje s fotodokumentací a dalšími důkazy ve spisu. Z pořízené fotodokumentace je zřejmé, že vozidlo žalobce bylo v konečném postavení přes skoro celý levý pruh, určený pro protijedoucí směr jízdy. Motocykl X se v konečném postavení nacházel ve směru jeho jízdy při pravém okraji komunikace. Z fotodokumentace je podle magistrátu také patrné, že přední kola žalobcova vozidla jsou v konečném postavení vytočena doprava. To podle magistrátu svědčí o tom, že žalobce po započatém odbočování vlevo, čímž nedal přednost v jízdě protijedoucímu motocyklu, chtěl střetu zabránit a vyhnout se vpravo. Tento úhybný manévř již ovšem nestihl dokončit.
5. Žalobce se proti rozhodnutí magistrátu odvolal. Namítal procesní vadu v postupu magistrátu spočívající v tom, že žalobci neumožnil vyjádřit se ve věci. Jeho advokáta žádal o odročení nařízeného ústního jednání, magistrát ale této žádosti nevyhověl. Naopak, telefonicky advokáta informoval o tom, že ve věci bude další ústní jednání, které ale nakonec nebylo.
6. Rozhodnutím ze dne 16. 5. 2022, č. j. X („rozhodnutí žalovaného“), žalovaný zmítl odvolání a potvrdil rozhodnutí magistrátu. K námitkám žalobce poukázal na to, že předvolání k ústnímu jednání konanému dne 22. 2. 2022 magistrát doručil žalobci již dne 26. 1. 2022. Teprve dne 17. 2. 2022 magistrát obdržel podání žalobcova zmocněnce, který požádal o odložení jednání s poukazem na to, že je časově vytížený a nestihl by se včas seznámit se spisem. Podle magistrátu se nejednalo o řádnou omluvu, jednání proto

proběhlo v určeném termínu. Bez přítomnosti žalobce a jeho zmocněnce. Zmocněnec byl pak dne 1. 3. 2022 nahlížet do spisu. Lhůtu k vyjádření nepožadoval. Následující den proto magistrát vydal své rozhodnutí.

7. Spis neobsahuje žádný záznam o telefonické domluvě zmocněnce s pracovníkem magistrátu ohledně konání dalšího jednání. Na termín dalšího jednání se zmocněnec nedotazoval ani při nahlížení do spisu. Jednání se konalo bez přítomnosti žalobce za splnění zákonných podmínek, magistrát totiž žalobce řádně a včas předvolal a žalobce se řádně neomluvil. Žalobce nevysvětlil, proč si zmocněnce nezvolil dřív. Pokud věděl, že se jeho zástupce nebude moci jednání účastnit, jde to k jeho tíži. Žalovaný proto v postupu magistrátu neviděl pochybení, které by vedlo k nutnosti jeho rozhodnutí zrušit. K vadám nedošlo ani při zjišťování skutkového stavu a hodnocení důkazů. Je nepochybné, že žalobce spáchal přestupek kladený mu za vinu.

III. Žaloba

8. Žalobce vznáší dva okruhy námitek. První se týká skutkového stavu, který podle něho správní orgány nezjistily řádně. Žalobce nejprve popsal průběh nehody. Uvedl, že jel po hlavní silnici na ulici X, směrem ke X a chtěl odbočit vlevo na X. Při zahájení odbočovacího manévru měl řádně zapnuté výstražné světlo signalizující odbočování vlevo. Začal zpomalovat. V protisměru jelo auto značky X. Jakmile toto vozidlo zapnulo levý blinkr a bylo zřejmé, že bude taky odbočovat doleva, žalobce pomalu zahájil odbočovací manévr. Na poslední chvíli si však všimnul, že protijedoucí X zprava po přechodu pro chodce předjíždí motocykl. Jakmile žalobce tento motocykl uviděl, své vozidlo zastavil. Když se motocykl nacházel na přechodu pro chodce, viděl, jak motorka upadla a sunula se směrem k jeho vozidlu. V tu chvíli se od ní nacházel asi 10 metrů. Do jeho vozidla pak v důsledku pádu narazila řidička motocyklu.
9. Žalovaný se však omezil pouze na zjištění, že žalobce nedal přednost protijedoucímu motocyklu při odbočování na vedlejší silnici. Vyházel přitom pouze z policejního spisu. Nenechal si vypracovat znalecký posudek. Nezjišťoval, zda nehodu nezpůsobila řidička motocyklu svou nezodpovědnou jízdou, která předjížděla vozidlo jedoucí před ní na přechodu pro chodce, a aniž by se ujistila, že jí při předejití tohoto vozidla zprava nic nehrozí. Kromě toho je podstatné, že v době nehody přšelo a byla proto zhoršená viditelnost. Bylo také třeba zkoumat rychlost a brzdni dráhu motocyklu za daného počasí. Žalobce odmítá svou vinu na dopravní nehodě. Jedná se podle něj o odbornou otázku, k jejíž posouzení správní orgány neměly potřebné znalosti.
10. Druhá námitka se týká procesního postupu magistrátu, který žalobci neumožnil vyjádřit ve věci jeho stanovisko. Zopakoval, že jeho právní zástupce telefonicky kontaktoval magistrát dne 21. 2. 2022 a opakovaně žádal o odročení nařízeného jednání. Neměl totiž možnost si před jednáním prostudovat spis. Při tomto hovoru pracovník magistrátu právnímu zástupci přislíbil, že ve věci bude ještě jedno jednání. To nařízené na dne 22. 2. 2022 se neodročí, protože je na něj předvolaný svědek. Zmocněnec se proto z jednání omluvil a domluvil se alespoň na nahlížení do spisu. Při následném nahlížení však zmocněnec nedostal žádnou lhůtu k vyjádření. Následně obdržel rozhodnutí magistrátu. Pokud o telefonickém hovoru neexistuje ve spisu záznam, jedná se o pochybení magistrátu.

Žalobce tímto postupem zkrátí na jeho právu na spravedlivý proces, konkrétně na právu osobně se vyjádřit k obviněním.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Ohledně hodnocení skutkového stavu žalovaný odkázal na rozhodnutí magistrátu, který se jím podrobně zabýval. Žalobce směřoval své odvolací námitky výhradně vůči procesní stránce správního řízení, nikoliv zjištěnému skutkovému stavu. Proto žalovaný ve svém rozhodnutí primárně odkázal na kvalitní odůvodnění rozhodnutí magistrátu. Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů tvoří jeden celek. Žalobce v žalobě neuvádí jedinou skutečnost způsobitou zpochybnit zjištěný skutkový stav.
12. K tomu, že v případě jednoduchých dopravních nehod (o jakou se jednalo i v této věci), není zapotřebí ustanovovat soudního znalce, se také vyjádřil magistrát s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 14/2013-23.
13. Druhý žalobní bod v zásadě kopíruje již uplatněné odvolací námitky. Žalovaný proto odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí, kde se s touto námitkou řádně vypořádal.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba. Včas.
15. Žaloba *není důvodná*.
16. Žalobce nejprve vznáší námitky ohledně zjištěného skutkového stavu. Domnívá se, že jej správní orgány nezjistily řádně. Zejména proto, že neustanovily znalce a nevěnovaly se dostatečně způsobu jízdy a případnému porušení povinností řidičky motocyklu.
17. Správní orgány mají obecnou povinnost postupovat tak, aby zjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Musí jej zjistit v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Co se týče důkazních možností za účelem splnění této povinnosti, správní orgány mohou podle § 51 odst. 1 správního řádu v řízení použít jakékoliv důkazní prostředky. Jen je musí získat a provést v souladu se zákonem. A tyto prostředky musí být způsobilé přispět k objasnění skutkového stavu věci. Podle § 50 odst. 4 správního řádu pak správní orgán hodnotí důkazy zásadně podle volné úvahy. Přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.
18. V řízeních vedených z moci úřední, mezi která patří i přestupkové řízení, mají správní orgány povinnost i bez návrhu zjišťovat všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch obviněného (§ 50 odst. 3 správního řádu). Při hodnocení důkazů z hlediska jejich závažnosti správní orgán určuje, jaký význam mají jednotlivé důkazy pro jeho rozhodnutí a zda je lze v dané situaci použít. Důkazy se hodnotí jak jednotlivě, tak v souhrnu.
19. Tyto své povinnosti magistrát při zjišťování skutkového stavu a hodnocení důkazů neporušil. Krajský soud předepisuje, že v této věci nejde o to, kdo způsobil dopravní nehodu nebo jakou mírou se na ní oba její účastníci podíleli. *Jde pouze o to, zda správní orgány prokázaly, že žalobce při odbočování vlevo nedal přednost v jízdě protijedoucímu vozidlo a tím porušil svou zákonnou povinnost.* Pro posouzení této otázky přitom není třeba se blíže věnovat způsobu jízdy vozidla, kterému žalobce nedal přednost. To, zda V. K. případně také porušila některou z povinností stanovených zákonem o silničním provozu (například žalobcem namítané předjíždění vozidla jedoucího před ní na přechodu pro chodce), nemá

žádný význam pro posouzení přestupkové odpovědnosti žalobce. Tu správní orgány posoudily zcela dostatečně.

20. Důkazy, ze kterých vycházely, jasně dokládají, že žalobce při odbočování nedal přednost protijedoucímu motocyklu V. K. Kromě její svědecké výpovědi to potvrzují i další listinné důkazy. Zásadní relevanci mají zejména fotografie zobrazující konečné postavení vozidla žalobce po nehodě. Z nich skutečně plyne, jak správně uvádí magistrát, že žalobce zahájil odbočovací manévr doleva, přestože měl povinnost dát přednost v jízdě protijedoucímu motocyklu. To ostatně nepopírá ani o sám ve své žalobě. Jeho podání skutkového děje se nijak zásadně neliší od toho, jak jej ve svém rozhodnutí popisuje magistrát. Námitky žalobce se týkají spíše do způsobu jízdy V. K. než jeho samotného. Jak ale krajský soud zdůraznil výše, takové námitky míří zcela mimo terč.
21. Magistrátu nelze vytýkat ani to, že v této věci neustanovil znalce. Žalovaný má pravdu, že ustanovení znalce není nutné v případě každé dopravní nehody. Posouzení odpovědnosti žalobce za přestupek nezáviselo posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají (§ 56 správního řádu). I Nejvyšší správní soud v rozsudku, na který odkazují správní orgány, uvedl, že jestliže jde o jednoduchou dopravní nehodu, u níž lze vyhodnotit průběh a příčinnou souvislost laickým úsudkem, případně odborným posouzením správního orgánu projednávajícího dopravní přestupky, pak správní orgán nemusí vyhovět návrhu obviněného na ustanovení znalce. Závěr, proč magistrát nepřistoupil k ustanovení znalce, přitom ve svém rozhodnutí řádně zdůvodnil.
22. Důvodná pak není ani námitka týkající se procesního postupu magistrátu. Tento postup nijak nezkrátil žalobcovo právo na vyjádření se k věci. Pokud žalobce odkazuje na údajnou telefonickou domluvu jeho právního zástupce s pověřenou úřední osobou o konání dalšího jednání, krajský soud musí dát za pravdu žalovanému, že o takové domluvě správní spis neobsahuje žádné informace. Právní zástupce mohl zabezpečit, aby tato domluva o spise byla, pokud by trval na jejím písemném potvrzení, nebo pokud by sám v tomto směru správnímu orgánu určitou písemnost zaslal. Příslib konání dalšího jednání by každopádně byl za daných okolností poměrně nelogický. Důvod, proč se ústní jednání vůbec konalo, byla zejména potřeba vyslechnout svědkyni, kterou magistrát předvolal na jednání nařízené na 22. 2. 2022. K nařízení dalšího ústního jednání v takto nekomplikované věci jednoduše nebyl žádný objektivní důvod.
23. Magistrát žalobce k nařízenému ústnímu jednání řádně předvolal s více než třítydenním předstihem. Měl tedy více než dostatek prostoru k tomu, aby před jednáním nahlédl do spisu, případně k nahlížení zmocnil takovou osobu, která to v daném časovém rozmezí zvládne. Žalobce zvoleného advokáta zmocnil k zastupování dne 17. 2. 2022, tedy pět dní před konáním nařízeného ústního jednání. Správní řád přitom v § 49 odst. 1 vyžaduje, aby správní orgán uvědomil účastníka řízení o ústním jednání nejméně s pětidenním předstihem. Tuto dobu tedy považuje za adekvátní k řádné přípravě na ústní jednání. Žalobce měl k dispozici několikanásobně delší dobu. Pokud zmocnil advokáta teprve pět dní před konáním ústního jednání a za situace, v níž věděl, že se dotýčný nebude moci jednání účastnit, jde to skutečně k jeho tíži.
24. Zmocněný zástupce zároveň ve své žádosti o odročení jednání pouze obecně uvádí, že prostudování spisu před jednáním není možné z důvodu jeho časové vytíženosti. Takové obecné tvrzení ale nelze považovat za řádnou omluvu z jednání. Zmocněnec neuvádí, zda mu v účasti na jednání brání konkrétní překážka (typicky v podobě kolidujícího jednání,

které ovšem bez dalšího taky není důvodem pro odročení jednání, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2014, č. j. 4 As 128/2014-26). Ani nevysvětluje, proč nemohl k nahlížení do spisu substitučně pověřit svou koncipientku, stejně jak to udělal později. Konání ústního jednání bez přítomnosti žalobce, který se řádně neomluvil, proto nijak nezkrátilo jeho procesní práva. V předvolání k ústnímu jednání magistrát žalobce řádně poučil o možnosti projednat přestupek v jeho nepřítomnosti.

25. A pokud žalobce namítá, že magistrát vydal své rozhodnutí hned den poté, co pověřená koncipientka nahlédla do spisu, ani v tom krajský soud nevidí pochybení. Z úředního záznamu o nahlédnutí do spisu není zřejmé, že by koncipientka požadovala lhůtu k vyjádření se k obsahu spisu. Magistrát proto neměl žádný důvod odkládat vydání rozhodnutí.
26. O možnost vyjádřit se ve věci se tak žalobce připravil sám, nikoliv vinou magistrátu. Proto teď musí nést negativní následky v podobě zamítnutí jeho žaloby.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

27. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
28. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 18. ledna 2023

Martin Kopa, v. r.
samosoudce